

1977

AUTHOR/KEY FIGURE

Palle Andersen

FACTS

Document type:
Clippings

Language:
Dansk

Mentioned people:
Nadja Rusjeva

Archive:
HC arkiv Møn/HC Egne Tekster

TRANSCRIPTION

Lørdag-søndag (...)77 LAND OG FOLK 11

Historien om den sovjetiske tegner Nadja Rusjeva

Hun døde som 17-årig – men nåede at lave 10.000 tegninger

Af PALLE ANDERSEN

MOSKVA (LF). Den talentfulde sovjetiske tegner og illustratør Nadja Rusjeva døde i 1969 kun 17 år gammel ramt af en hjernelammelse. Men i sin korte levetid blev over 10.000 tegninger og illustrationer til.

Begyndte som 5-årig

Nadja blev født den 31. januar 1952 og døde den 6. marts 1969. Nadjas mor er det autonome område Mordviniens første balletdanserinde (sydlige del af Sibirien), og faderen, der døde i 1975, var instruktør ved sovjetisk radio og fjernsyn — han var i øvrigt Sibirjak, født i Novosibirsk. I årene 1949 til 52 arbejdede Nadjas forældre i den mongolske folkerepubliks hovedstad Ulan-Bator. Hun som balletpædagog, han som instruktør for kommende speakere i mongolsk radio og fjernsyn. Umiddelbart efter Nadjas fødsel tog forældrene til Moskva, således at Nadjas opvækst og skolegang fandt sted her.

For kort tid siden havde jeg lejlighed til at besøge Nadjas mor, Natalja Dojdalevna Asjikmaa og stifte bekendtskab med Nadjas efterladte tegninger og illustrationer. Nadjas beskedne værelse i en tre-værelses lejlighed i Moskvas syd-østlige omegn er spækket fra gulv til loft med sirlige mapper og kataloger. På mappernes forside er der omhyggeligt skrevet hvilken forfatter og hvilket af hans arbejder, der er gjort til genstand for Nadjas tegninger og illustrationer.

Nadja læste fantastisk meget, begyndte allerede som 5-årig og det forunderlige var, at hun ikke som andre børn blot fortalte sine forældre, hvad hun læste, hvad hun var optaget af - nej hun tegnede. - Og i lette, lyse, ja nærmest poetiske streger, fik forældrene indsigt i hendes forestillingsverden.

Hun er genial

Nadja var en køn, følsom og meget beskedne pige, afholdt af sine kammerater og lærere. De blev iøvrigt først klar over hendes usædvanlige talent da hun som 12-årig udstillede over 200 arbejder viet Pusjkin, hans familie og venner, - en kunstnerisk sensation i Moskva.

Den kendte skuespiller og forfatter, Iraklin Andronikov, som jeg traf ved en tilfældighed på tidsskriftet Junosts redaktion, sagde ved den lejlighed: - Nadja Rusjeva er simpelt hen genial, aldrig i mit lange liv har jeg oplevet en så poetisk streg. Hun benytter sig ikke af skitser. Når hun har læst en bog

eller et værk, står personerne og deres omgivelser lyslevende for hende, - og den ene tegning bliver til efter den anden, let, elegant og uden større overvejelser, når hun først sætter sig til tegnebordet. Højest usædvanligt, ligesom hun "fotograferer" personer og begivenheder under læsningen og så bruger disse "optagelser" som arbejdstegninger.

Nadjas skolekammerater valgte hende som leder af skolens sektion "Drusjba" (venskab), der har til formål at skabe kontakt med jævnaldrende skolekammerater i og udenfor USSR's grænser.

Nadjas mor viste mig en lille samling breve, herunder en korrespondance, som Nadja havde ført med en kammerat, Alik hed han, som hun havde truffet i den internationale pionerlejr Artek på Krim. I et sidste brev til denne kammerat, som hun imidlertid ikke nåede at sende, kommer hendes livsfilosofi klart til syne. Nadja skriver nemlig: "Det er meget nødvendigt, det er meget svært, det er meget vigtigt, at leve som et rigtig menneske - det er ikke tilladt kun at leve for sig selv". I en fristil fra 5. klasse, hvor hun skulle behandle de ting, hun ikke brød sig om, skrev hun meget kort: "Det eneste jeg ikke rigtig bryder mig om er fysik og matematik, samt nogle enkelte drenge..."

Nadjas yndlingsforfattere var Pusjkin, Tolstoj, Lermontov, Dostojevskij, Gogol, Turgenjev, Homer og Shakespeare, — for at nævne dem, der stod hende nærmest. Men man kan også finde tegninger og illustrationer til værker af Gorkij, Majakovskij, Simonov, Fadejev og Polevoij.

Sidste tegninger

Da Nadja fyldte 17 år, fik hun en invitation af direktionen på Pusjkin-museet i Leningrad, man ønskede hun skulle stifte bekendskab med alt, der var forbundet med Pusjkin, de steder hvor han holdt til etc. Sovjetisk fjernsyn fulgte hende fra morgen til aften og har herunder optaget, hvordan den ene tegning efter den anden, viet Pusjkin bliver til under hendes ophold i Pusjkin-museet, - men vel at bemærke, hendes opfattelse af Pusjkin, hans familie, venner og omgivelser. Filmen slutter med en helt usædvanlig scene.

Nadja sidder på en bænk overfor Pusjkin-museet i Leningrad, fotograferne farer rundt om hende, det keder åbenbart Nadja, og med en lille gren tegner hun i den netop nyfaldne sne sin opfattelse af Pusjkins liv og skæbne, - en helt fantastisk oplevelse.

Det blev Nadjas sidste tegninger. Ved hjemkomsten til Moskva gav hun udtryk for lidt rejsetræthed og gik ind til sig selv. Pludselig hørte forældrene, at hun faldt om på gulvet, styrtede ind på værelset og tilkaldte omgående lægehjælp, men inden lægen nåede frem havde Nadja udåndet i sine forældres arme.

En dybt tragisk skæbne i så ung en alder - men hendes kunst lever videre og vil glæde kommende generationer.

[Foto]

Nadja Rusjeva - På bagsiden bringer vi nogle af hendes tegninger

[s. 2]

Land og Folk Weekend

NADJA RUSJEVA

Andetsteds i dagens avis fortæller vor medarbejder i Moskva, Palle Andersen, om den unge og meget populære sovjetiske kunstner Nadja Rusjeva. Hun døde allerede som 17-årig, men havde dog i sit korte liv nået at lave 10.000 tegninger af høj kunstnerisk kvalitet. Mange af dem er udstillet på 120 museer i Sovjetunionen og adskillige af dem har i årenes løb været vist på udstillinger i alle de socialistiske lande samt i Italien og USA. Tegningerne på denne side er fra en bog med over 100 af Nadjas kendteste tegninger, som fornylig er levet udsendt af Kunstnerforlaget i Moskva.

Hun døde som 17-årig - men nåede at lave 10.000 tegninger

AF PALLE ANDERSEN

MOSKVA (LF). Den talentfulde sovjetiske tegner og illustratør Nadja Rusjeva døde 1969 kun 17 år gammel ramt af en hjernelæsion. Men i sin korte levetid blev over 10.000 tegninger og illustrationer til-

Nadja blev født den 31. januar 1932 og døde den 4. marts 1969. Nadjas mor er det autonome område Mordvinien, første balletdanserinde (sydlige del af Sibirien), og faderen døde i 1975, var instruktør ved sovjetisk radio og fjernsyn – han var i øvrigt Sibirja.

I Årene 1949 til 52 arbejdede Nadjas forældre i den mongolske folkerepubliks hovedstad Ulan-Bator. Hun som balletpædagog, han som instruktør for kommende speakere mongolsk radio og fjernsyn. Umiddelbart efter Nadjas fødsel tog forældrene til Moskva, skledes at Nadjas opvækst o

For kort tid siden havde jeg lejlighed til at besøge Nadja mor, Natalja Dojdalevna Asjtkmas og stifte bekend-

skabt med Nadjas efterladte tegninger og illustrationer. Nadjas beskædnede værelse i en tre-værelses lejlighed i Moskva syd-østlige omegn er spækket fra gulv til loft med sirlige mapper og kataloger. På mappernes forsider er der omhyggeligt skrevet hvilken forfatter og hvilket af hans arbejder, der er gjort til genstand for Nadjas tegninger og illustra-

Nadja læste fantastisk meget, begyndte allerede som 5-årig og det forunderlige var, at hun ikke som andre børn blot fortalte sine forældre, hvad hun læste, hvad hun var optaget af - nej hun tegnede. - Og i lette, lyse, ja nærmest poetiske streger, fik forældrene indsigt i hendes forestillingsverden.

Nadja var en køn, følsom og meget beskeden pige, afholdt af sine kammerater og lærere. De blev især rigt på klar over hendes usædvanlige talent da hun som 12-årig udstillede over 200 arbejder viet Pusjkin, hans familie og venner, — en kunstnerisk sensation i Moskva.

forfatter, Iraklin Andronikov, som jeg traf ved en tilfældighed på tidsskriftet Junosta-redaktion, sagde ved den lejlighed: — Nadja Pusjova er simpelthen genial, aldrig i mit lange liv har jeg oplevet en så poetisk streg. Hun benytter sig ikke af skifter. Når hun har en ide om bog eller et værk, så personificerer hun det, og deres omgivelser lyselevende for hende, — og den ene tegning bliver til efter den anden, let, elegant og uden større overvejelser, når hun først sætter sig til tegnebordet. Højest usædvanligt, ligesom hun fotografere personer og begivenheder under læsningen og så bruger disse optagelser som arbejdsnoteringer.

Nudjas skolekammerater valgte hende som leder af skolens sektion »Druzjba« (venskab), der har til formål at skabe kontakt med jævnaldrende skolekammerater i og udenfor USSR's grænser.

Nadjaa mor viste mig en lille samling breve, herunder en korrespondance, som Nadja havde ført med en kammerat, Alik hed han, som hun havde truffet i den internationale pionerlejr Artek på Krim. I et sid-

ste brev til denne kammerat, som hun imidlertid ikke nåede at sende, kommer hendes filosofi klart til syne. Nadja skriver nemlig: »Det er meget nødvendigt, det er meget svært, det er meget vigtigt, at leve som et rigtig menneske - det er ikke tilladt kun at leve for sig selv. I en fristil fra 5. klasse, hvor hun skulle behandle de ting, hun ikke bød sig om, skrev hun meget kort: »Det eneste jeg ikke rigtig bryder mig om er fysik og matematik, samt nogle enkelte

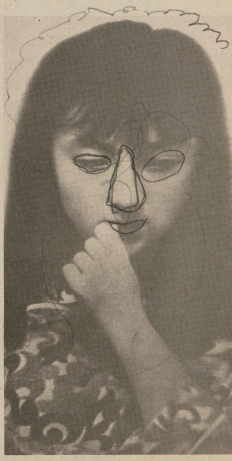
Nadja's yndlingsforfattere var Pusjkin, Tolstoj, Lermontov, Dostoevskij, Gogol, Turgenev, Homer og Shakespeare, — for at nævne dem, der stod hende nærmest. Men man kan også finde tegninger og illustrationer til værker af Gorkij, Majakovskij, Simonov, Fadejev og Polevoj.

Da Nadja fyldte 17 år, fik hun en invitation af direktionen på Pusjkin-museet i Leningrad, man ønskede hun skulle stifte bekendskab med alt, der var forbundet med

Puskin, de steder hvor han holdt til etc. Sovjetisk fjernsyn fulgte hende fra morgen til aften og har herunder optaget, hvordan den ene tegning efter den anden, viste Puskin blive taget under hendes ophold i Puskin-museet, — men vel at bemærke, hendes optagelse af Puskin, hans familie, venner og omgivelser. Filmen sluttede med en helt usædvanlig scene. Nadja sidder på en bänk overfor Puskin-museet i Leningrad, fotograferne færres rundt om hende, det kedelige åbenbart Nadja, og med et lille grin tegner hun i det næste oplysnelse sine sin optagelse af Puskins liv og skæbne, — en helt fantastisk oplevelse.

Det blev Nadja's sidste tegninger. Ved hjemkomsten til Moskva gav hun udtryk for lidt rejsetræthed og gik ind til sig selv. Pludselig hørte forældrene, at hun faldt om på gulvet, styrtede ind på værelset og tilkaldte omgivelnde lægehjælp, men inden lægen nåede frem havde Nadja uddøet i sine forældres arme.

En dybt tragisk skæbne i så ung en alder – men hendes kunst lever videre og vil glæde kommende generationer.

Nadja Rusjeva —
På bagsiden bringer vi nogle af hendes tegninger

Land og Folk Weekend

NADJA RUSJEVA

Selvportræt

Andetsteds i dagens avis fortæller vor medarbejder i Moskva, Palle Andersen, om den unge og meget populære sovjetiske kunstner Nadja Rusjeva. Hun døde allerede som 17-årig, men havde dog i sit korte liv nået at lave 10.000 tegninger af høj kunstnerisk kvalitet. Mange af dem er udstillet på 120 museer i Sovjetunionen og adskillige af dem har i øvrigt været vist på udstillinger i alle de socialistiske lands samt i Italien og USA. Tegningerne på denne side er fra en bog med over 100 af Nadjas kendteste tegninger, som forlyttig er blevet udgivet af Kunstnerforlaget i Moskva.

Den forklarede Magdalena.

Adam og Eva.

Dana fra Helen.

Ballerinaen Andropose.

Apollo og Daphne

Pierrot og Columbine's dans.

Frelebergymnastikere Kuchelbicher, Puzjko, Puzjko, Dabig.

Puzjko og Anna Kern.